

Roditelji i djeca

Danas nam rodi se (Ps 96)

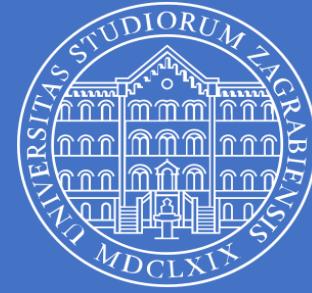
Musical notation for the first part of the song. The key signature is G major (one sharp). The time signature is 3/8. The melody consists of eighth and sixteenth notes. Chords indicated above the staff are D, Hm, Em, A, G, A, D, and (A). The lyrics below the staff are: Da-nas nam ro - di se Spas Kri - - st naš Bog.

Musical notation for the second part of the song. The key signature is G major (one sharp). The time signature is 3/8. The melody consists of eighth and sixteenth notes. Chords indicated above the staff are D, Hm, Em, A, G, A, D, and (A). The lyrics below the staff are: Da-nas nam ro - di se Spas Kri - - st naš Bog.

Biblijska teologija 1

amdg.eu/fer-bt1

bibteo@fer.hr

Biblijjska teologija 1

FER, zim. sem. 2021./22.

doc. dr. sc. Niko Bilić, SJ, FFRZ

Tanja Lakić, mag. theol.

<http://www.fer.unizg.hr/predmet/bibteo1>

Roditelji i djeca

u Svetom pismu

1. Stari zavjet
2. Novi zavjet

**Tko si ti, sine
moj! (Post 27,18)**

**Turbulentno djetinjstvo
Ezava i Jakova
(Post 25-28)**

Pashalno obilje

- ↔ Po riječi tvojoj (Lk 1,38);
- Budi volja tvoja (Mt 6,10);
- Kako ti hoćeš (Mt 26,39)
- “*Kruh*” ἄρτος (Mt 15,26)
(usp. Mt 14,13-20; 15,32-39)
- čudesno umnožen – prije i poslije
 - “*Mrvice*” (**15,27**) u Mt 14,20; 15,37?
- = ulomci
- 12 košara od 5 tisuća (Mt 14,20)
- 7 košara od 4 tisuće (Mt 15,37)
- = Obilje

Sukob otpočetka

- **O tac Izak,
pravi baštinik Abrahamov**
- **Majka Aramejka, Rebeka (Post 25,20)**
- **Moli za nju jer nemaju djece (21),
uslišan**
- **Već u majčinoj utrobi svadba (22)**
- **Majka Rebeka traži Božji savjet (23):**
 - **“dva svijeta – stariji će služiti mlađemu”**
 - **Kod rođenja Jakov יַעֲקֹב: hvatač pete**

Očeva karijera

■ Bogat u tuđoj zemlji (Post 26)

- Dvaput Božja objava
- Zatajio ženu

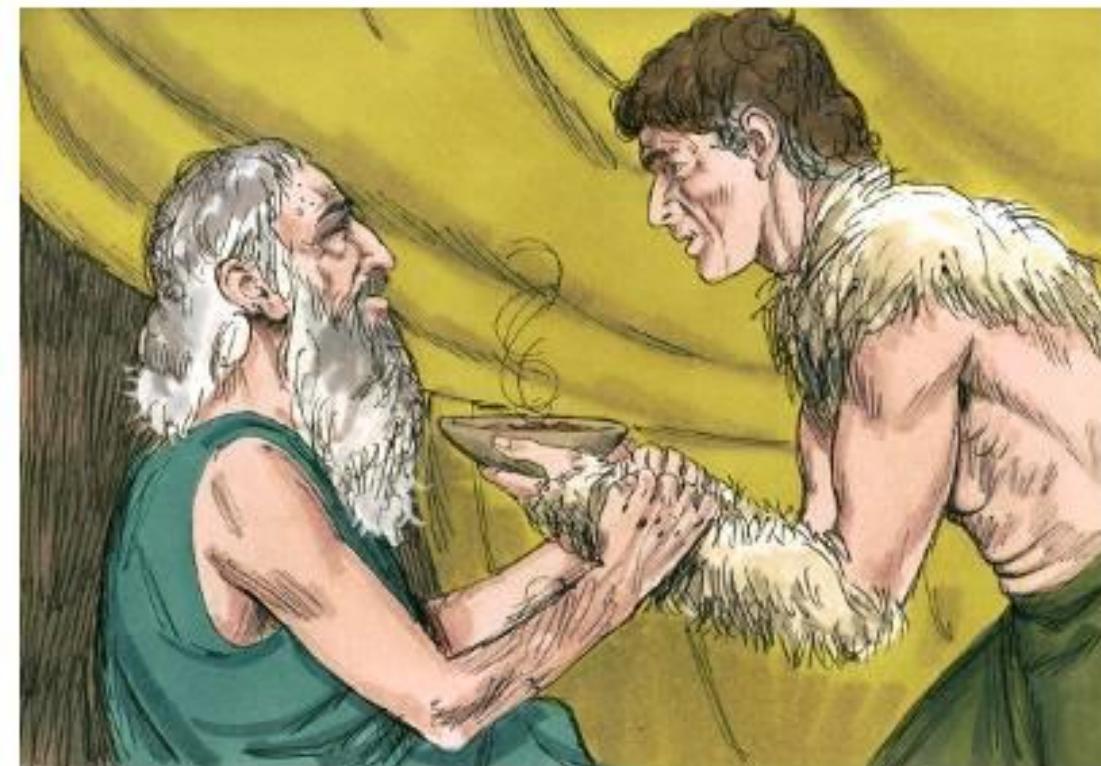
■ Sine moj (27,1)!

- Njegov sin Ezav (27,5.17)
- Lovac, napolju (25,27) – otac voli divljač
 - Oženio se (26,34; 28,9) protiv volje roditelja
- Njezin sin Jakov (27,6.25)
- U šatoru (25,27), kuha (29)

Blagoslov na prijevaru

- Jakov kupuje prvenstvo (Post 25,33)
 - Roditelji po strani
- Otac Ezavu: “Pripravi mi slastan zalogaj kakav volim”
 - Slabi vid (27,1) – smrt? (4)
- Majka “prisluškuje” 2x
- “Poslušaj moj glas” (27,8.13.43)
- Niječe identitet sina
 - Odijeva Jakova,
Ezavova odjeća kod nje (27,15)

Razlaz

- Jakov *niječe sebe* pred ocem (19),
 - poziva se na Boga (27,20)
- blagoslov (27,23.27; 28,1):
uzrok neprijateljstva
 - Čim otac umre, “ubit ću brata” (27,41)
- Majka nudi utočište kod svojih (27,45)
 - S mužem dogovara kao pripravu za brak (46)
- Otac šalje Jakova:
Svesilni neka te blagoslovi (28,3 usp. 35,11)

Što ćemo učiniti s dječakom? (Suci 13,8)

Skladno zajedništvo
Samsonovih roditelja

Suci 13-16

Roditelji

- Pod Filistejcima (Suci 13,1)
- Žena prima objavu: dobit će sina (2)
 - Ona se treba čuvati, prema zakonu posvete (4)
↔ “zaludi muža!” (14,15; 16,5)
- Odmah javlja mužu
 - Božji plan za njihova sina
- Muž moli
 - Traži *pouku* za sina (13,8), koji je njegov *mišpat*, njegovo djelo
- Zajedno pred andelom (20), prinose žrtvu (23)
 - ↔ Delila: “Povjeri mi se!” (16,6.10)

Put u samostalnost

■ Roditelji svjesni Božjega plana

- Majka daje ime (Suci 13,24)
- Blagoslovljen, Duh ga pokreće

■ Sin roditeljima o zaljubljenosti:

“u mojim je očima prava” (14,3)

■ Roditelji zajedno: negativan sud

■ Ipak idu sa sinom

- Otac prisutan na svadbenoj gozbi

■ Sin i roditeljima donosi med (14,9)

■ Nakon svađe vraća se u očinsku kuću (19)

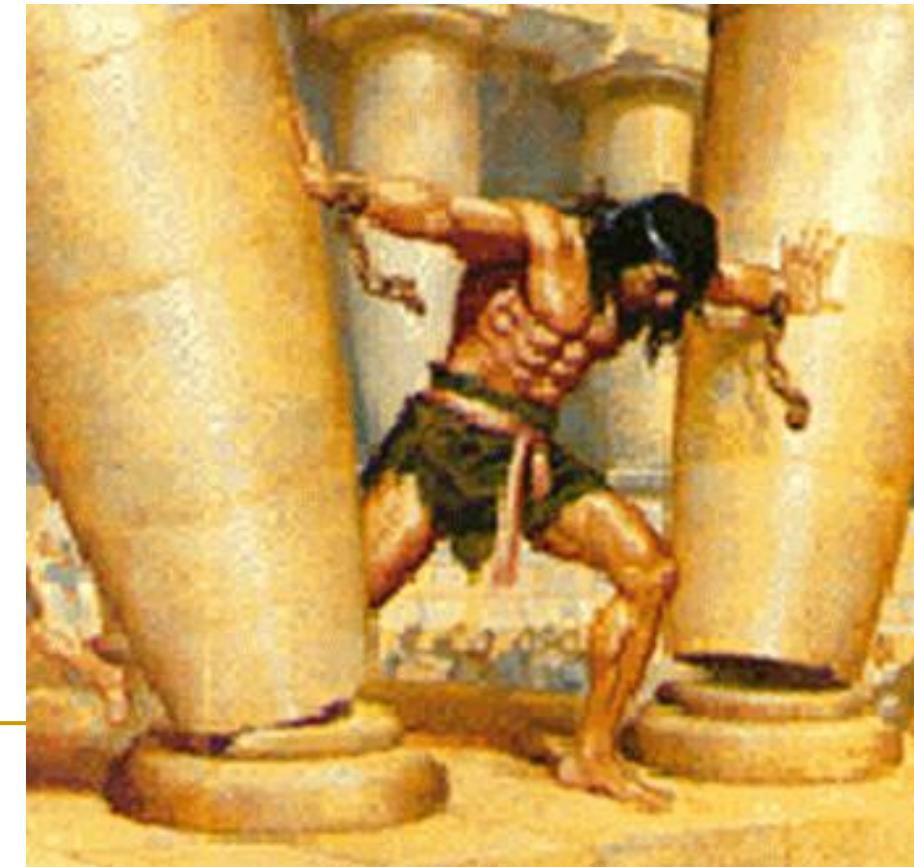
Suprotno Božjem planu

- Taji od roditelja:
 - svladao lava (Suci 14,6), našao med (9)
 - Ni njima nije odao zagonetku (16)
- Lanac osvećivanja:
 - Kako oni meni, tako ja njima
 - Umjesto početka spasenja novi napad (15,9)
 - Kako je roditeljima?
 - Samson s tri žene,
Delili bez skrupule laže

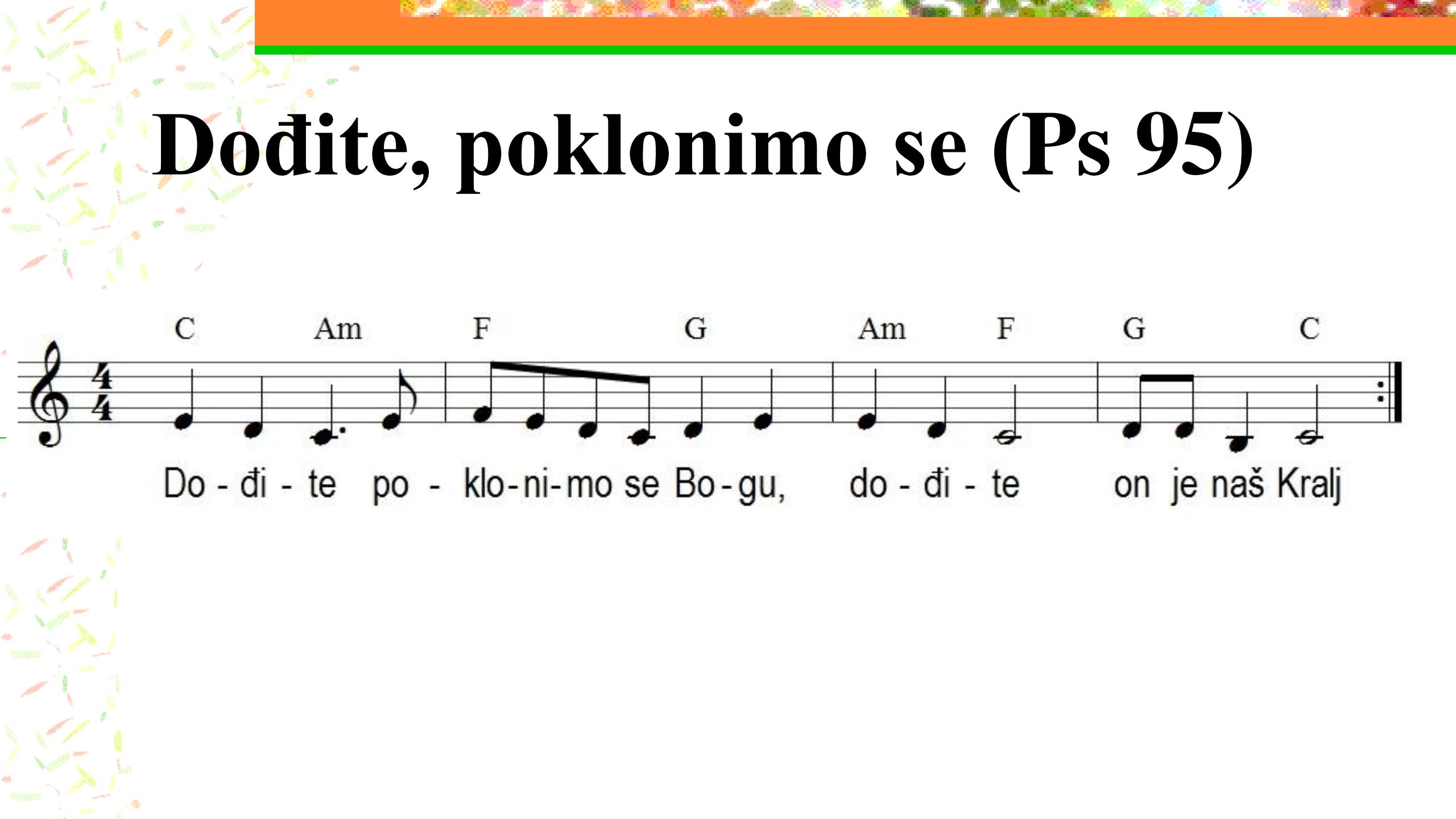

“Obraćenje”

- Molitva u žedi (Suci 15,18) – kao otac (13,8)
- Priznaje identitet: nazirej od majčine utrobe (16,17)
- Traži pomoći, zna se osloniti na drugoga (16,26)
- Dan smrti: roditeljska dobra slutnja
 - Gospodine יהוה (16,28)
 - Snaga od Boga
 - Spreman dati život
- Uzdrmao temelje neprijatelja
 - Započeo spasenje
- Braća ga pokopala uz oca

Dodite, poklonimo se (Ps 95)

A musical score for a hymn. The key signature is C major (one sharp). The time signature is common time (indicated by '4'). The melody consists of quarter notes and eighth notes. The chords are indicated above the staff: C, Am, F, G, Am, F, G, C. The lyrics are written below the staff, corresponding to the chords:

C Am F G Am F G C

Do - đi - te po - klo-ni-mo se Bo - gu, do - đи - te on je naš Kralj

Roditelji i djeca

u Novom zavjetu

Kako pronaći svoje dijete

Dvanaestogodišnji Isus u hramu
Lk 2,39-52

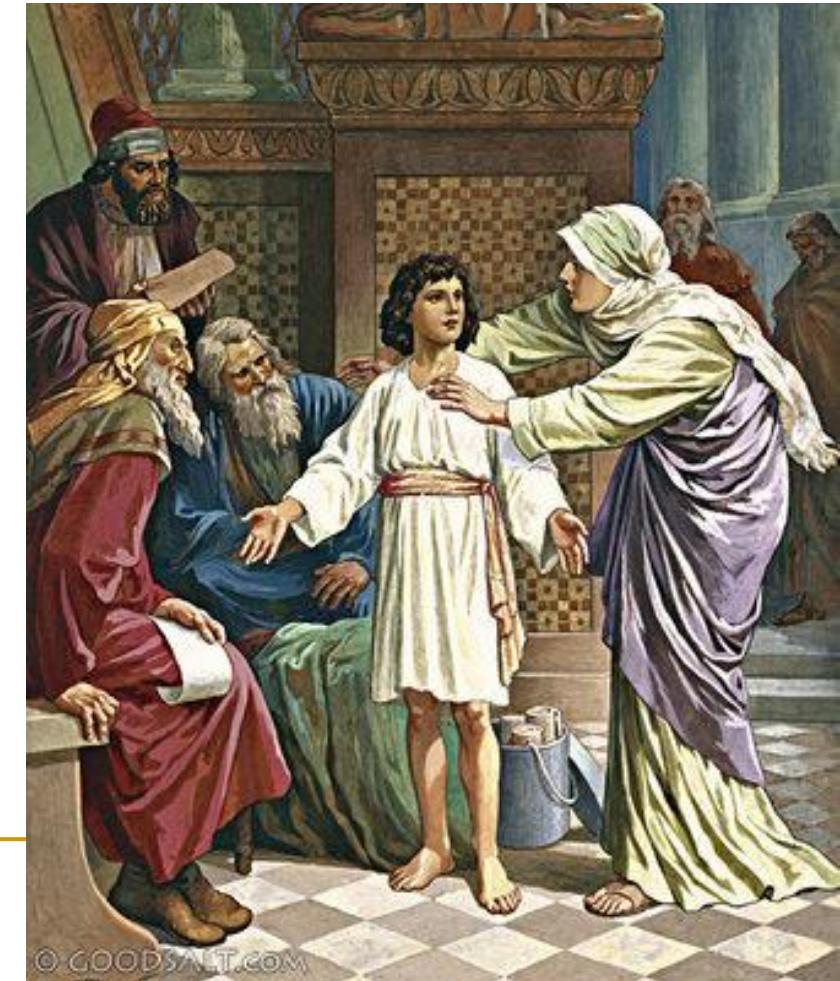
Kriza svete obitelji

- Smirenje nakon povratka iz tudine
- Omogućuju da dječak raste (Lk 2,40.52)
- Redovito hodočaste za Pashu (41)
 - Sveta rutina, sve uobičajeno (42)
- Bez znanja roditelja ostaje (43)
- Traže ga (44),
 - nakon dana hoda:
- Vraćaju se u sveti grad (45)
- Našli ga 3. dana! (46)

Osjetljiv, otvoren razgovor

- Vide dijete među učiteljima: sluša, pita (Lk 2,46)
 - Ljudi se dive razumijevanju i odgovorima (47)
- Zaprepašteni roditelji (48)
- Majka uspostavlja kontakt
 - “Dijete!”
 - Zašto si tako postupio s nama
 - U bolima smo te tražili, *otac* i ja
- Odgovara protupitanjem (49)
 - Biti mi je... = Očevo volje
 - na *Očevom* terenu

Riječi ↔ postupak

- Nerazumijevanje – riječi (Lk 2,50)
 - Postupak (51):
- ide s njima (51)
- Podložan, pokoran
- Majka
čuva u srcu

Kći bez života

Isus uskrisuje kćer
nadstojnika sinagoge

Mt 9,18-26; Mk 5,21-43; Lk 8,40-56

Očeva inicijativa

- Jair – predstojnik mjesto Riječi i molitve (Mk 5,22)
- Dolazi Gospodinu, pada ničice (Mk 5,23)
 - Traži da dođe k njima, položi ruke na djevojčicu (Mt 9,18)
- Djevojčica na samrti (Mk 9,23)
 - Umrla (Mt 9,18)
 - 12 godina!
 - Isus prihvata bez riječi
- Samo vjeruj!
Bit će spašena! (Lk 8,50)

Doživljaj roditelja

- Nasamo uz tri odabrana (Mk 5,40)
 - Isus proglašio smrt snom
- Vide kako je prima za ruku
- Čuju kako je poziva (Lk 8,54):
izvorni govor (Mk 5,41)
- Ona *ustaje* → Petrova metoda (Dj 9,40s)
- Nahranit će je – aktivna uloga roditelja (Mk 5,43)
- Izvan sebe su,
ali Isus nalaže šutnju (Mk 5,43; Lk 8,56)

Dugotrajna bespomoćnost roditelja

Isus i sin s nejasnom dijagnozom

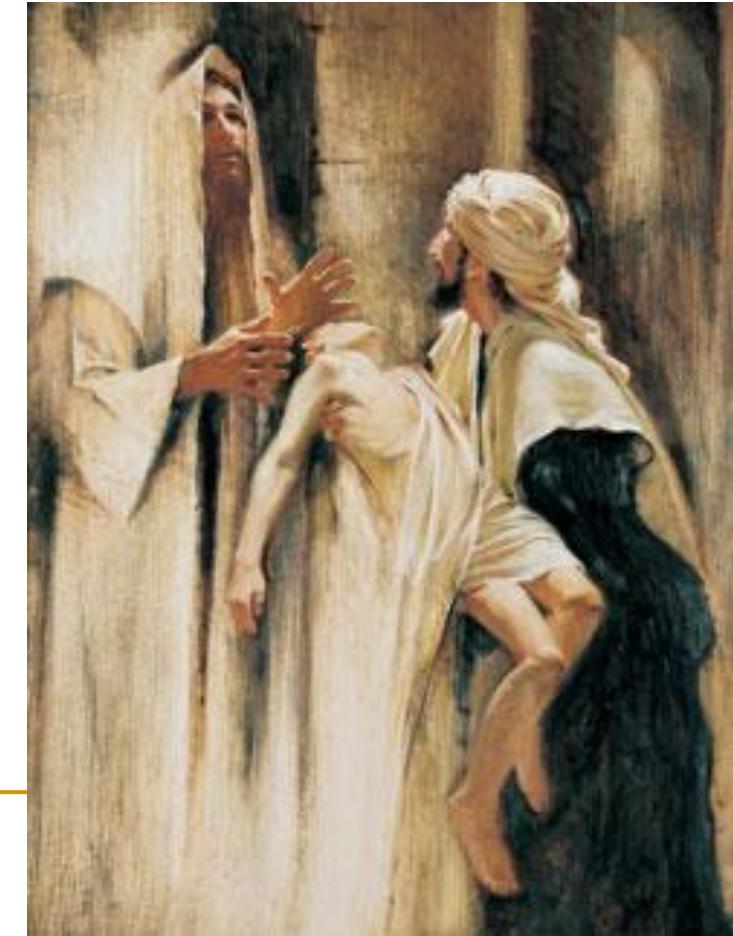
Mt 17,14-21; Mk 9,14-29; Lk 9,37-43

The Possessed Boy at the Foot of Mount Tabor by James Tissot

Otac u razgovoru s Gospodinom

- Odgovara na Isusovo pitanje (Mk 9,16) o raspravi (17s):
 - Doveo sina Isusu
 - Nemoć komunikacije (nijemi i gluh duh 9,25)
 - Dječak ne vlada svojim organizmom:
precizan, strašan nalaz
 - Učenici nemoćni
- “Dovedite ga k meni!” (Mk 9,19)
- Napadaj pred Isusom (20)
 - Dječak se trese, pada na zemlju,
valja se, pjeni

Anamneza

- Od djetinjstva
- Smrtno opasno (*upropastiti* Mk 9,22; *smrviti* Lk 9,39)
- Iznenada (Lk 9,39)
- Nevjera?
 - Ako što možeš... (Mk 9,22)
 - Pomozi mojoj nevjeri! (24)
- Dvostruka molba
 - Za obitelj: imaj milosrđa s nama, pomozi nam!
 - Za vlastitu vjeru

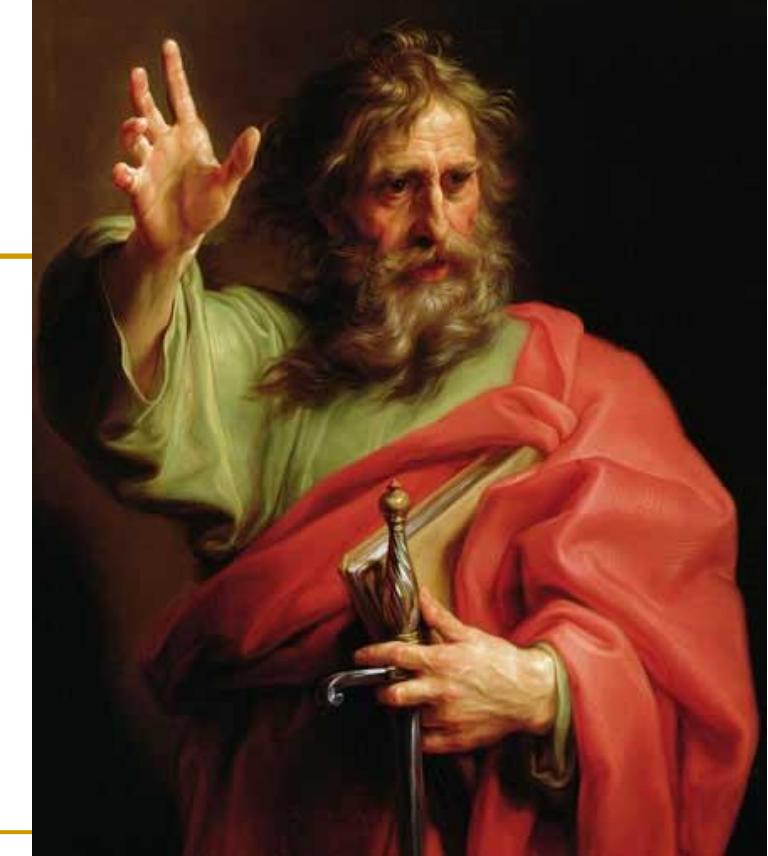
Otac – svjedok Kristove vlasti

- Zapovijedam ti: Odlazi i ne vraćaj se!
- “Kao mrtav” – “Umro je!”
- Uzima ga za ruku
- Dječak ustaje
 - Isus ga predaje ocu (Lk 9,42)
- Isus: Samo još molitva vrijedi (Mk 9,29)
- Otac u razgovoru s Isusom – 8 redaka

Izravne zapovijedi

S autoritetom
apostola Pavla
Ef 6,1-4; Kol 3,17–4,2

Zapovijed djeci

- Poslušnost u Gospodinu (Ef 6,1)
 - Poslušnost u svemu (Kol 3,20)
 - Mila u Gospodinu (Kol 3,20)
- Prva zapovijed s obećanjem (Ef 6,2)
- Poštuj, časti, proslavi – *prihvati svu važnost svoga oca i svoje majke* (Izl 20,12; Pnz 5,16)
 - Sa svrhom: dobar i dug život

Zapovijed očevima

- Najprije negativno:
 - Ne srdite – ne dražite,
ne izazivajte ljutnju, ne tjerajte u bijes (Ef 6,4)
 - Ne ogorčujte (Kol 3,21)
 - Da ne ostanu bez duhovne snage, bezvoljna
 - Potom pozitivno:
 - Odgajajte – *othranjujte ih u Pouci* ($\piαιδεία$) i uputi Gospodinovoj (Ef 6,4)

